

Akademie výtvarných umění v Praze

Studijní program volné umění

Atelier Intermedia 1

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**MAN, EARTH IS BEAUTIFUL. I WISH ALL THE PEOPLE THAT LIVE HERE
WEREN'T EVIL AS SHIT**

Vypracoval: Bartoloměj Šolc

Vedoucí diplomové práce: prof. MgA. Milena Dopitová

Oponent diplomové práce: Mgr. Petr Vaňous Ph.D.

Akademický rok 2025/2026

Man, Earth is beautiful. I wish all the people that live here weren't evil as shit

Název práce je citací z corecore videa. Jde o žánr, který vznikl na TikToku a pracuje s afektem, ironií a montáží zdánlivě nesouvisejících obrazů: zpráv, memů, filmových záběrů, tak aby vyjádřil to, co se těžko pojmenovává přímo. Přesycenost, ztrátu orientace, únavu z toho, jaké je být dnes člověkem. Tento konkrétní citát jsem si vybral, protože v sobě nese obojí najednou: upřímný obdiv ke světu i vulgární, bezmocnou frustraci nad jeho nespravedlností. Přesně to napětí, které instalace sleduje.

Práce se zabývá tlakem, který současná společnost klade na výkon, úspěch a neustálé dosahování cílů. Sleduji moment, kdy se v honbě za ideálem ztrácí schopnost zastavit se a reflektovat cenu, kterou za ní platíme. Téma výkonové společnosti a její únavy je v současném myšlení dobře zmapované. Mě ale zajímalo, jestli to lze přeložit do fyzické formy. Ne ilustrovat tezi, ale vytvořit věc, která tento stav nese sama sebou.

Jako alegorii jsem zvolil sousoší lovce a jelena. Jelen je ideál, vzdálený, zářivý, zdánlivě dosažitelný. Lovec je člověk, který věří, že jde správným směrem, přestože jeho jednání nese destruktivní důsledky. Odkazuji k příběhu sv. Huberta: podle legendy byl při lovu konfrontován s jelenem s křížem mezi parohy a v tom okamžiku se zastavil, obrátil a přehodnotil smysl toho, co dělá. Je to příběh o existenci něčeho, co člověka dokáže přerušit, připomene mu svědomí a zodpovědnost. V mé verzi se tato chvíle neuskuteční. Ne proto, že by lovec byl zlý, ale proto, že dnes se takové myšlení nemá kde uchytit. Mark Fisher v knize *Capitalist Realism* píše, že si dnes snáze představíme konec světa než konec kapitalismu. Lovec v mé instalaci tuto slepotu fyzicky nese.

Motiv lovce a jelena ale nepracuje jen s obrazem člověka uvězněného v kruhu výkonu. Nese v sobě také starší a obecnější vrstvu: vztah člověka k přírodě, k tomu, co není jeho výtvorem a co přesto podřizuje svým potřebám. Vykořisťování zde nemusí být jen mezi lidmi a systémem, ale i směrem k přírodě. Instalace tuto linku nevysvětluje, ale nevylučuje. Divák si ji může přinést sám.

Formálně vycházím z kompozice Šadrový sochy Kámen jako zbraň proletariátu (1927). Přebírám napětí těla, sklon dopředu a energii soustředěnou na cíl. Kde ale Šadr vidí osvobození a revoluční víru v nový řád, já vidím poddanství. Stejná kompozice, obrácený význam. Zajímá mě, jak se patos mění v čase: co bylo obrazem síly, se může zpětně jevit jako násilí namířené i proti těm, kdo jej nesli.

Sochy jsou záměrně neúplné a degradované, jejich forma je narušená, lehce se rozpadají. Instalace je koncipována někde mezi imaginárním archeologickým nálezem a vizí vytrženou z kontextu. Fragment kultury, která neunesla to co sama vytvořila. Divák se ocitá v pozici pozorovatele, který rekonstruuje smysl z toho, co zbylo, přičemž původní kontext zůstává záměrně nejasný.

Druhou rovinu tvoří obrazy z terazza. Terrazzo bylo ve 20. století materiálem reprezentace, veřejných budov, reprezentačních prostorů, obchodních domů. Dnes je to povrch, přes který

chodíme aniž bychom ho vnímali. Tato proměna je pro mě důležitá: stejně jako hodnoty, které instalace sleduje, byl terrazzo kdysi znakem něčeho, co se postupně stalo samozřejmostí a pak neviditelností. Obrazy samotné pracují s vizuálním jazykem současné kultury. Jsou to motivy kolující jako memy a zkratky: Sisyfos tlačící místo kamene herní minci, krajina pouště s měsícem nahrazeným logem ChatGPT, banán s logem Chiquita, graf Stonks se šipkou nahoru, narážky na technofeudalismus. Vedle nich reliéfy s větami jako *Me in 1999 sleeping instead of buying a house* nebo *It was revealed to me by the microplastics in my brain*. Je to jazyk generace, která systému rozumí a ví, že v něm nemá šanci. Humor je její přirozená odpověď. Název práce funguje jako klíč ke čtení obou rovin zároveň, stejně jako reliéfy popisují vážnou věc skrz zkratku a nadsázku. Zatímco sousoší operuje s jazykem vážnosti a monumentality, tyto obrazy ho relativizují.

Spirituální rovina zůstává záměrně neukotvená. Nejde o náboženský argument, ale o absenci něčeho, co by mohlo přerušit systém, jemuž jsme poddaní. Její prázdné místo je v instalaci přítomno v tom, že se lovec nezastaví, že jelen zůstává nedosažitelný a že celá scéna působí jako zkamenělý proces.

Použitá literatura

Ivan Šadr, *Kámen jako zbraň proletariátu*, 1927

Mark Fisher, *Capitalist Realism: Is There No Alternative?*, 2009

Legenda o sv. Hubertovi, ikonografický zdroj